

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI ARPAJAISLAIN MUUTTAMISESTA (HE 255/2022 VP)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt maa- ja metsätalousministeriön lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi arpajaislain muuttamisesta (HE 255/2022 vp).

Hallituksen esityksen mukaan esityksen tavoitteena on poistaa rahapelituotolla rahoitettujen toimintojen taloudellinen ja määrärahatasoon liittyvä riippuvuus Veikkaus Oy:n tuotosta. Tavoitteena on myös vahvistaa rahapelihaittojen ehkäisyä ja vähentämistä yksinoikeusjärjestelmässä.

Veikkaus Oy:n tuotolla rahoitetuille toiminnoille on tarkoitus ottaa käyttöön uusi rahoitusmalli, jossa toimintoja rahoitettaisiin vuoden 2024 alusta lukien menokehyyksen sisältä yleiskatteellisista budjettivaroista. Arpajaislaissa säädetyistä Veikkaus Oy:n tuoton yksilöidyistä käyttötarkoituksista ja rahoituksen jakautumisesta eri käyttökohteisiin luovuttaisiin uuden rahoitusmallin johdosta. Veikkaus Oy:n tuotto otettaisiin jatkossa yleiskatteellisena valtion talousarvioon käytettäväksi talousarvion mukaisiin menoihin. Säännökset Veikkaus Oy:n tuoton käyttötarkoituksesta, tuoton ottamisesta talousarvioon ja tilittämisestä muutettaisiin uutta rahoitusmallia vastaaviksi. Arpajaislaista kumotaisiin muun muassa Veikkaus Oy:n tuoton jaosta päättämistä, avustustoiminnasta aiheutuvia kustannuksia ja muut valtionavustuksia koskevat säännökset. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Kuten hallituksen esityksessä todetaan, arpajaislakiin ehdotetut muutokset perustuvat valtioneuvoston 26.8.2021 asettaman määräaikaisen hankkeen – jonka tehtävänä oli laatia ehdotus uudeksi rahoitusmalliksi rahapelituotoilla rahoitettujen toimintojen rahoittamisesta vuoden 2024 alusta lukien – yhteydessä syntyneisiin ehdotuksiin. Hankkeelle asetettiin valtiosihteereistä koostunut hankeryhmä sekä hankkeen tueksi parlamentaarisen seurantaryhmän, jonka jäseninä toimivat kansanedustajat kustakin eduskuntaryhmästä ja pysyvinä asiantuntijoina asiantuntijoita edunsaajia edustavista keskeisistä järjestöistä. Hankeryhmän ja parlamentaarisen seurantaryhmän yhteisymmärrysmuistio rahapelituotoilla rahoitettavien yleishyödyllisten toimintojen uudesta rahoitusmallista julkaistiin 8.2.2022, jäljempänä *yhteisymmärrysmuistio*.

Yhteisymmärrysmuistion mukaan rahoitusmalliuudistuksen tavoitteena on katkaista nykyinen Veikkaus Oy:n tulouttaman tuoton sekä nykyisten valtionavustusministeriöiden (opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö) ja arpajaislaissa säädettyjen käyttötarkoitusten välinen yhteys. Lisäksi

tavoitteena on turvata rahapeliä tuotolla aiemmin rahoitetuille sekä mahdollisille uusille vastaaville käyttötarkoituksille ennustettava, vakaa ja toimijoiden autonomian turvaava riittävä rahoitus ja varmistaa osaltaan suomalaisen yksinoikeuteen perustuvan rahapelijärjestelmän oikeuttamisperusteiden toteutumista. Edelleen yhteisymmärrysmuistion mukaan 1.1.2024 alkaen Veikkaus Oy:n tuotto tuloutetaan yleiskatteelliseksi valtion tulotilille, josta se siirtyy osaksi yleiskatteellista kehysrahoitusta. Uudessa rahoitusmallissa katkaistaan yhteys arpajaislaissa säädettyjen yksilöityjen käyttötarkoitusten väliltä.

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä HE 255/2022 vp. Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan arpajaislakiin ehdotetut muutokset vastaavat sekä yhteisymmärrysmuistiossa että hallituksen vuosien 2023-2026 julkisen talouden suunnitelmassa esitettyä.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että arpajaislakiin ehdotetut muutokset ovat vain osa edellä mainittujen yhteisymmärrysmuistion ja hallituksen neuvottelussa linjausten toimeenpanoa. Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen lisäksi nykyisissä arpajaislain mukaisissa ns. tuontajakoministeriöissä (opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja maa- ja metsätalousministeriössä) on valmisteltu erilliset hallituksen esitykset, jotka ovat tällä hetkellä eduskunnan käsiteltävinä, uuteen rahoitusmalliin liittyen sekä arpajaislakiin ehdotettujen muutosten johdosta.

Edellä sanottuun liittyen eduskunnalle on annettu 10.11.2022 hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista (HE 260/2022 vp). Hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista annettavassa laissa säädettäisiin tarkoitukseen myönnettävän avustuksen rahoituksesta, avustuksensaajatahoista sekä siitä, mihin tarkoituksiin avustusta voitaisiin myöntää. Avustusta voitaisiin jatkossakin myöntää muun muassa hevoskilpailuihin ja niiden järjestämiseen, hevoskasvatuksen edistämiseen, hevosalan kehittämiseen sekä hevosurheilutoiminnassa tarvittavan maa-alueen ja kaluston hankintaan, kunnossapitoon ja vuokrakustannuksiin. Lisäksi lakiin sisältyisi säännökset sekä valtionavustuslain että valtiontukisääntöjen soveltamisesta myönnettäviin avustuksiin. Hallituksen esityksen HE 260/2022 vp käsittely eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnassa on vielä kesken.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa hallituksen esityksen HE 255/2022 vp sisältöön.